

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

07-03-224S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Історія слов'янських народів (новітні часи)		History of the Slavic peoples (modern times)	
Шифр за ОП	OK16	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Level of Education: Bachelor's (first)	
Галузь знань Освіта / Педагогіка	01	Field of Knowledge Education / Pedagogy	
Спеціальність Середня освіта (Історія)	014.03	Field of Study Secondary education (History)	
Освітня програма Середня освіта (Історія)		Degree Programme: Secondary education (History)	

РІВНЕ – 2024

Силабус навчальної дисципліни «Історія слов'янських народів (новітні часи)» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Історія)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за

спеціальністю 014.03 «Середня освіта (Історія)» галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка». Рівне. НУВГП. 2024. 16 с.

ОП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/27491>

Розробник силабусу:

Клинова-Дацюк Галина Дмитрівна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри суспільних дисциплін

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол №07 від "29" грудня 2023 року

Завідувач кафедри:

Олексін Юрій Петрович, доктор педагогічних наук, професор.

Керівник (гарант) ОП:

Прищеп О.П., д. і. н., доцент, професор кафедри суспільних дисциплін.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол № 08 від "29" січня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ:
Ковшун Наталія Едуардівна, д.е.н., професор.

© Клинова-Дацюк Г.Д., 2024
© НУВГП, 2024

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	Середня освіта (Історія)
Спеціальність	014.03 «Середня освіта (Історія)»
Рік навчання, семестр	<i>2 рік навчання, 3 семестр</i>
Кількість кредитів	<i>3</i>
Лекції:	<i>16 годин / 10 годин</i>
Практичні заняття:	<i>16 годин / 2 години</i>
Самостійна робота:	<i>58 годин / 78 годин</i>
Курсова робота:	<i>ні</i>
Форма навчання	

	денна / заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА	
Лектор	<i>Клинова-Дацюк Галина Дмитрівна,</i> кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри суспільних дисциплін
Вікіситет	https://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Клинова-Дацюк_Галина_Дмитрівна
ORCID	http://orcid.org/0000-0002-7144-3074
Як комунікувати	https:// h.d.klynova-datsiuk@nuwm.edu.ua Актуальні оголошення – на сторінці дисципліни в системі Moodle

Мета та завдання

Дисципліна «Історія слов'янських народів (новітні часи) є однією із важливих складових загального курсу всесвітньої історії. Дисципліна передбачає вивчення суспільно-політичного, соціально-економічного та культурного розвитку слов'янських народів і держав у новітню добу (1914 - поч. ХХІ ст.). Особливу увагу звернено на місце і роль слов'янських країн в міжнародній політиці, участь їх у євроінтеграційних та євроатлантичних процесах.

Мета вивчення дисципліни – проаналізувати особливості політичного, соціально-економічного та культурного розвитку слов'янських народів і держав у новітній час, показати роль цих країн у системі міжнародних відносин.

Основні завдання:

- проаналізувати передумови, причини, перебіг Першої світової війни та наслідки для слов'янських народів;
- охарактеризувати політичний та соціально-економічний розвиток слов'янських народів і держав у міжвоєнний період (1918-1939 рр.);
- розкрити роль слов'янських країн у роки Другої світової війни;
- охарактеризувати сталінську модель соціалізму та її втілення в Польщі, Чехословаччині та Болгарії;
- проаналізувати політику «самоврядного соціалізму» в Югославії;
- проаналізувати політичні, економічні соціальні та національні трансформації в слов'янських країнах;
- проаналізувати особливості розвитку слов'янських країн на початку ХХІ ст.;

- проаналізувати участь країн у європейських, євроатлантичних та євразійських інтеграційних процесах.;
- показати роль країн у міжнародних відносинах.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4326>

**Передумови вивчення*
(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)**

Вивченню дисципліни передуює вивчення навчальних дисциплін «Історія України другої половини XVI-XVIII ст.», «Історія слов'янських народів (нова доба)».

Компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, історії, психології, теорії та методики навчання, інших суспільних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.

ЗК 12. Знання про сучасні досягнення в галузі загальних теорій держави та права, основні напрямки розвитку сучасних міжнародних відносин; шляхи і напрямки Європейської інтеграції; систему та зміст законодавства України і європейських країн.

ЗК 14. Знання та усвідомлення соціокультурного розвитку людства як певного етапу в його історії, що відображає певний рівень потреб, здібностей, знань, навичок та інтересів людини, спосіб виробництва, устрій політичних та суспільних відносин, рівень духовного розвитку та відтворення розуміння причинно-наслідкових зв'язків, що впливають на процеси та явища історії суспільства.

ФК 4. Оволодіння знаннями сучасних досліджень в галузі історії.

ФК 13. Оволодіння іноземними мовами у професійній діяльності в умовах багатокультурного суспільства та процесу євроінтеграції.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)

ПРН 9. Вміти оцінювати, класифікувати й інтерпретувати джерела й теоретичний матеріал з історії і культури України та світу.

ПРН 10. Знати і аналізувати сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної та всесвітньої історії, спеціальних дисциплін та вміти імплементувати знання у навчальну і практичну діяльність.

ПРН 12. Застосовувати навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснювати необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

ПРН 14. Вміти на практиці застосовувати основи майстерності вчителя в педагогічному спілкуванні та в управлінні навчально-виховним процесом.

Структура та зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Слов'янські народи і держави у 1914-1945 рр.

Тема 1. Слов'янські народи і держави у роки Першої світової війни (1914-1918 рр.)

ПР 9, ПР10, ПР12, ПР14.

Проблемна лекція.

Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

Денна форма: лекцій – 2, сем. – 1, сам. р. - 9.

Заочна форма: лекцій – 2, сем. – 1, сам. р. – 8.

Предмет і завдання курсу «Історія слов'янських народів (новітні часи)». Характерні риси новітньої доби, її періодизація.

Передумови, причини війни, цілі воюючих держав. «Балканське питання». Перебіг військових дій Східному фронті у 1914-1916 рр.: Галицька битва, Горлицький прорив, Брусилівський прорив та ін. Приєднання Болгарії до блоку Центральних держав. Воєнні дії на Салонікському фронті 1915 р. Воєнні кампанії 1917-1918 рр. на Східному і Балканських фронтах. Білоруський національний рух в початковий період війни (1914-1916 рр.). Сербія та Чорногорія в роки війни. Чеські та словацькі землі в роки Першої світової війни. Завершення війни. Наслідки Першої світової війни для східнослов'янських народів.

Література: 2, 3, 5, 9, 10, 13, 23, 24.

Тема 2. Російська імперія – Росія – СРСР у 1917-1939 рр.

ПР 9, ПР10, ПР12, ПР14.

Проблемна лекція.

Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

Денна форма: лекцій – 2, сем. – 2, сам. р. - 7.

Заочна форма: лекцій – 1, сем. – 1, сам. р. – 10.

Лютнева революція в Російській імперії та її демократичні перетворення. повалення царизму. Створення й діяльність Центральної Ради, проголошення УНР. Жовтнева революція 1917 р. та її наслідки. Громадянська війна на території колишньої Російської імперії: причини, характер, регіональні особливості та наслідки. Становлення більшовицької моделі тоталітаризму в роки громадянської війни в Росії. Воєнний комунізм та його сутність. Білоруський національний рух та державотворення.

Створення СРСР: концепції. НЕП. Модернізація СРСР: індустріалізація, колективізація. Репресії 20-30 рр. СРСР у системі

міжнародних відносин напередодні Другої світової війни.

Література: 1, 2, 3, 5, 23, 24, 26.

Тема 3. Польща і Чехословаччина в міжвоєнний період (1918-1939 рр.)

ПР 9, ПР10, ПР12, ПР14.

Проблемна лекція.

Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

Денна форма: лекцій – 2, сем. – 2, сам. р. - 7.

Заочна форма: лекцій – 1, сем. – 0, сам. р. – 10.

Відновлення польської державності. Ю. Пілсудський. Становлення політичної системи Другої Речі Посполитої (1919-1921 рр.). Визначення кордонів Другої Речі Посполитої та їх міжнародно-правове визнання. Радянсько-польська війна 1920 р. Польща в період парламентської демократії (1921-1926 рр.). Реформи уряду В. Грабського. Травневий державний переворот 1926 р. та початок політики «санації». Режим «санації» Ю. Пілсудського та економічна криза 1929-1933 р. Конституція 1935 р. Боротьба за владу між генералом Е. Ридз-Смігли та президентом І. Мосницьким. Зовнішня політика Польщі в 30-х рр. ХХ ст. «Польське питання» напередодні Другої світової війни.

Утворення Чехословацької республіки та визначення її кордонів. Конституція 1920 р. та етнодержавний устрій ЧСР. Президентство Томаша Масарика (1918-1935 рр.). Перші парламентські вибори 1920 р. Становлення та розвиток економіки ЧСР у 20-30-х рр. ХХ ст. Національне питання в програмах чеських і словацьких політичних партій. Криза 1926 р., «міжнаціональна коаліція» та політичне протистояння в першій половині 1930-х рр. Українські емігранти та українські науково-освітні установи в Чехословаччині. «Судетська проблема». Президентство Е. Бенеша. Зовнішня політика ЧСР. Мюнхенська угода 1938 р. «Друга Чехословацька республіка» та її занепад. Встановлення в Чехії окупаційного режиму.

Література:

Тема 4. Болгарське царство та Королівство сербів, хорватів, словенців - Югославія у 1918-1939 рр.

ПР 9, ПР10, ПР12, ПР14.

Проблемна лекція.

Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

Денна форма: лекцій – 2, сем. – 2, сам. р. - 7.

Заочна форма: лекцій – 1, сем. – 0, сам. р. – 10.

Владайське повстання (Радомирський бунт) та наслідки Першої світової війни для країни. Болгарія в добу правління БЗНС. Політика

уряду А. Стамболійського. Режим «Демократичної згоди» (1923-1931 рр.). Політика уряду А. Цанкова. «Вересневе повстання» 1923 р. Соціально-економічний розвиток Болгарії у 1930 рр. Авторитарні експерименти 1934-1941 рр., державний переворот групи «Звено». Зовнішня політика Болгарії у міжвоєнний період.

Створення і розвиток Королівства сербів, хорватів і словенців. Видовданська конституція 1921 р. Національна проблема. Королівство Югославія після перевороту 1929 р. Адміністративна реформа. Соціально-економічний розвиток Югославії у 1930-х рр. «Октройована» конституція 1931 р. Зовнішньополітичні відносини Югославії з європейськими країнами. Створення Балканської Антанти. Югославія у переддень Другої світової війни. Й. Броз Тіто.

Література: 2, 3, 4, 5, 6, 10, 13.

Тема 5. Друга світова війна і слов'янські країни

ПР 9, ПР10, ПР12, ПР14.

Проблемна лекція.

Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

Денна форма: лекцій – 2, сем. – 2, сам. р. - 7.

Заочна форма: лекцій – 2, сем. – 0, сам. р. – 10.

Причини, передумови, періодизація Другої світової війни, воєнні дії. Окупація Польщі військами Вермахту та Червоної Армії. Нацистський окупаційний режим на польських землях в роки війни. Нацистський окупаційний режим на теренах Чехословаччини. «Словацька республіка» у Другій світовій війні. Й. Тісо.

Болгарія у роки Другої світової війни. Нацистський окупаційний режим у Югославії у роки Другої світової війни. Незалежна держава Хорватія А. Павелича. Рух опору українців, білорусів, поляків, чехів, словаків, болгар та народів Югославії у Другій світовій війні.

Голокост та його особливості на слов'янських територіях. Наслідки війни.

Література: 2, 3, 4, 5, 6, 10, 13.

Змістовий модуль II. Слов'янські народи і держави у II половині 40-х рр. – поч. ХХІ ст. Трансформаційні перетворення і виникнення нових незалежних держав.

Тема 6. Радянський Союз у 1945-1991 рр. Україна, Росія та Білорусь у 90-х рр. ХХ ст. – поч. ХХІ ст.

ПР 9, ПР10, ПР12, ПР14.

Проблемна лекція.

Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

Денна форма: лекцій – 2, сем. – 2, сам. р. - 7.

Заочна форма: лекцій – 1, сем. – 0, сам. р. – 10.

Територіальні зміни в СРСР після Другої світової війни. Відбудова економіки. Внутрішньополітичне становище СРСР у 1945-1953 рр., продовження репресій. Міжнародна політика СРСР у 1945-1953 рр. Завершення епохи Сталіна. Загострення політичної боротьби після смерті Сталіна. СРСР у 1956-1964 рр. ("Хрущовська відлига"). Формування антихрущовської опозиції. СРСР в роки «застою» (1964–1982 рр.). Роки т.з. «малої холодної війни»: афганська війна. Зниження темпів економічного розвитку. Суспільно-політичне життя країни. Дисидентський рух. Правління Ю. Андропова та К. Черненко. СРСР в роки перебудови 1985–1991 рр. Лібералізація суспільного та політичного життя. Посилення політичної боротьби в СРСР та національно-визвольного руху. Антидержавний путч 1991 р. Розпад СРСР.

Україна у 1991- поч. XXI ст. Державне будівництво в Україні. Л. Кравчук. Конституційний процес. Л. Кучма. Політична криза в Україні 2000-2002 рр. Президентські вибори 2004 р. «Помаранчева революція». Президентство В. Ющенко (2005-2010 рр.) та В. Януковича (2010-2014 рр.). Революція гідності. Повалення режиму Януковича. Окупація та анексія Криму РФ. Президентські вибори 2014.

Війна росії проти України 2014-2023 рр.

Україна в глобалізаційних та євроінтеграційних процесах. Співпраця з ЄС та НАТО.

Росія у 1991 – поч. XXI ст. Становлення нової російської державності. Прихід до влади Б. Єльцина. Конституційна криза 1993 р. Шокова терапія в економіці – приватизація. Перша чеченська війна (1994-1996 рр.). Участь Росії у конфліктах на посткомуністичному просторі. Прихід до влади В. Путіна. Внутрішня та зовнішня політика у 1999-2008 рр. Друга Чеченська війна (1999-2009 рр.). Президентство Д. Медведєва 2008-2012 рр. Третя і четверта каденції президенства В. Путін.

Білорусь у 1991 – поч. XXI ст. Від перебудови до незалежності: політичні та економічні проблеми. Президентські вибори 1994 р., прихід до влади О. Лукашенка. Внутрішня та зовнішня політика. Створення «Союзної держави з Росією. Заснування та співпраця в Євразійському союзі. Міжнародна ізоляція. Особливості президентських виборів 2020 р.

Розвиток культури.

Література: 1, 2, 3, 6, 11,12, 18, 19, 20, 22, 25, 27.

Тема 7. Польща та Чехословаччина у II половині 40-х рр. – поч. XXI ст. Нові незалежні держави: Чехія і Словаччина.

ПР 9, ПР10, ПР12, ПР14.

Проблемна лекція.

Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

Денна форма: лекцій – 2, сем. – 2, сам. р. - 7.

Заочна форма: лекцій – 1, сем. – 0, сам. р. – 10.

Відновлення незалежності Польщі, вирішення питання про її кордони. Особливості режиму "народної" демократії у ПНР. Встановлення тоталітарного режиму. Політичні репресії у 1947-1953 рр. Проведення соціалістичної індустріалізації та її наслідки

для країни. Відносини католицької церкви і держави. Антитоталітарні виступи у 1950-1970 рр. Формування правозахисних організацій. Політична і економічна криза на початку 80-х років. Створення незалежних профспілок "Солідарності". "Круглий стіл" 1989 р. і початок реформування країни.

Чехословаччина. Роль Національного фронту чехів і словаків у проведенні політичних та економічних реформ у перші післявоєнні роки. Державний переворот у лютому 1948 р. Встановлення комуністичної диктатури. Перехід до запровадження "радянської моделі соціалізму". Політичні репресії 1948-1954 рр. Особливості соціалістичної індустріалізації і кооперування сільського господарства. Конституція 1960 р. у ЧССР. Політична і економічна кризи у другій половині 60-х років. "Празька весна" 1968 р., причини поразки демократичних сил. Хартія 77. Назрівання нової політичної кризи у 80-х роках.

Трансформаційні процеси. «Оксамитова революція» 1989 р. та її наслідки. Проголошення Чеської і Словацької Федеративної республіки (ЧСФР).

Особливості розвитку культури.

Трансформаційні процеси в Польщі у 90-х рр. «Шокова терапія» : суть та наслідки. Президентство Л. Валенси (1990-1995 рр.) та А. Кваснєвського (1995-2005 рр.). Прийняття конституції 1997 р. і встановлення парламентсько-президентської форми правління. Вступ до НАТО та ЄС.

Розпад Чехословаччини. Трансформаційні економічні та політичні процеси в Чеській та Словацькій республіках. Участь країн у євроінтеграційних процесах. Вступ до НАТО та ЄС.

Література: 2, 3, 5, 8, 9, 10, 12, 13, 15.

Тема 8. Болгарія і Югославія у II половині 40-х рр. – поч. XXI ст. Нові незалежні держави: Словенія, Хорватія, Сербія, Чорногорія, Боснія і Герцеговина, Північна Македонія, Косово.

ПР 9, ПР10, ПР12, ПР14.

Проблемна лекція.

Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

Денна форма: лекцій – 2, сем. – 0, сам. р. - 7.

Заочна форма: лекцій – 1, сем. – 0, сам. р. – 10.

Наслідки Другої світової війни для Болгарії та Югославії. Болгарія в період режиму "народної демократії". Встановлення тоталітарної системи та запровадження "радянської моделі" соціалізму. 35-річне правління Т. Живкова. Болгарія на шляху до демократії та ринкової економіки.

Югославія. Проголошення ФНРЮ. Встановлення комуністичної диктатури, перехід до будівництва основ соціалізму. Конфлікт Тіто - Сталіна та його наслідки. «Самоврядний соціалізм» та його особливості. Конституції 1963 р. і проголошення СФРЮ. Реформи 1960-х рр. Протестні рухи. Конституція 1974 р. і посилення національних суперечностей між сербами і хорватами. Політична і

економічна криза 80-х років ХХ ст. у СФРЮ. Перехід до багатопартійної системи. Парламентські вибори 1990 р. Національні суперечності 1990-1991 рр. Громадянська війна. Розпад Югославської федерації : причини, наслідки. Словенія. Проголошення незалежності (25.06.1991 р.). Десятиденна війна за незалежність. Вступ до ООН та Ради Європи. Економічний розвиток. Президентство М. Кучана, Я. Дрновшека, Д. Тюрка, Б. Пахора. Вступ до НАТО та ЄС. Хорватія. Проголошення незалежності. Громадянська війна між хорватами і сербами у 1991-1992 рр. Правління Ф. Туджмана. Відновлення громадянської війни. Президентство С. Месича, К. Грабар-Кітарович, З. Мілановича. Вступ до НАТО та ЄС. Союзна республіка Югославія (Сербія та Чорногорія). С. Мілошевич. Розпад республіки у 2006 р. Існування незалежних Сербії та Чорногорії. Співпраця Сербії з НАТО та ЄС. Чорногорія. Президентство М. Булатовича, Ф. Вуяновича, М. Джукановича. Вступ до НАТО. Співпраця з ЄС. Косово. Проголошення незалежності у 1991 р. Проблема визнання держави. Косовська криза. Війна за незалежність Миротворча місія ООН 1999 р. Співпраця з ЄС. Боснія і Герцеговина. На шляху незалежності. Громадянська війна (1992 – 1995 рр.). Поділ країни. Дейтонські угоди. Особливості державного будівництва. Співпраця з ЄС та НАТО. Становлення та розвиток республіки Македонія. Суперечності щодо назви держави. Співпраця з ЄС. Вступ до НАТО. Особливості розвитку культури в країнах.

Література: 2, 3, 4, 5, 6, 10, 12, 13, 14, 25, 27.

Форми та методи навчання

Методи навчання: демонстрація, навчальна дискусія, дебати, співбесіди; прес-конференції; круглі столи; технології викладання: аналіз проблемних питань, обговорення, презентації, міні-лекції та інші.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Мультимедійні і проєкційні засоби, друковані дидактичні матеріали, історичні джерела.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

На семінарських заняттях контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в усній формі. За роботу на семінарських заняття можна отримати 60 б. Контроль самостійної роботи проводиться за допомогою перевірки та захисту реферату або есе за обраною темою. Загальний обсяг 8-10 сторінок. Робота може бути рукописною або друкованою і виконується українською мовою. Захист відбувається у терміни, спільно обумовлені студентом і викладачем.

Засвоєння матеріалу 2 змістових модулів перевіряється письмово, розв'язанням тестових завдань. Модульний контроль знань проводиться в системі Moodle. Максимальний бал за написання модульних контролів: МК1 (20 балів) та МК2 (20 балів). Всього – 40б.

Якщо здобувач успішно написав 2 модульні контролі і має високий бал за поточне оцінювання, то він отримує залік автоматично. У разі не написання модульних контролів або ж отримання низьких балів за них, то здобувач складає письмовий залік у тестовій формі через ННЦНО НУВГП. У таких випадках результати модулів скасовуються. Модульний та підсумковий контроль знань проводиться в системі Moodle.

Бали за перший рівень – 12, другий – 6, третій – 2.

Всього 20 балів.

Загальна оцінка з навчальної дисципліни розраховується як арифметична сума набраних балів (не більше 100 балів) за всі види навчальних та додаткових завдань.

Повний перелік локальних нормативних документів, що регламентують організацію освітнього процесу НУВГП (з останніми змінами та доповненнями) знаходиться за посиланням:

<http://surl.li/onplh>

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	екзамен	залік
90 – 100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна література

1. Вітенко М. Історія Росії від найдавніших часів до наших днів. Івано-Франківськ, 2013. 346 с.
2. Священко З. Новітня історія слов'янських народів. Навч. посібник в 2 ч. Ч. 1. (1918-1945 рр.). Умань, 2020. 478 с.
3. Священко З. Новітня історія слов'янських народів. Навч. посібник в 2 ч. Ч. 2. (1945- поч. XXI ст.). Умань, 2020. 478 с.
4. Чорній В. Історія Болгарії. Львів, 2007. 404 с.
5. Яровий В. Новітня історія Центральноєвропейських та Балканських країн ХХ ст. Підручник. Київ, 2005. 814 с.

Додаткова література

6. Баран З., Кріль М. Історія Югославії (1918-1990 рр.). Текст лекцій. Львів, 1997.
7. Віднянський С. Культурно-освітня і наукова діяльність української еміграції в Чехо-Словаччині: Український вільний університет (1921-1945 рр.). Київ, 1994. 82 с.
8. Зарицький О. Вацлав Гавел. Політ портрет. Київ, 2001. 127 с.

9. Зашкільняк Л., Крикун М. Історія Польщі. Львів, 2002. 752 с.
10. Історія Центрально-Східної Європи. Навч. посібн. / За ред. Л. Зашкільняка. Львів, 2001.
11. Клинова-Дацюк Г.Д. Україна та інтеграційні процеси в сучасній Європі. Рівне: НУВГП, 2012. 190 с.
12. Копійка В., Шинкаренко Т. Європейський Союз: історія і засади функціонування. Навч. посібн. Київ, 2009. 751 с.
13. Кріль М. Історія Центрально-Східної Європи. Навч. посібн. Київ, 2008. 284 с.
14. Кріль М. Розпад Югославської федерації та утворення нових держав на Балканах. Львів, 1996.
15. Кріль М. Історія Словаччини. Львів, 2006. 264 с.
16. Литвин М. Українсько-польська війна 1918-1919 рр. Львів, 1998. 468 с.
17. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1945-70-ті роки). / Керівник авт. кол. В. Манжола. Київ, 1999. 558 с.
18. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1980-2000 роки). / Керівник авт. кол. Л. Гайдуков. Київ, 2001. 622 с.
19. Орлова Т. Історія нових незалежних держав. Post - sovieticum. Навч. посібн. Київ, 2010. 487 с.
20. Орлова Т. Історія пострадянських країн. Підручник. Київ, 2014. 502 с.
21. Піковська Т. Національне питання в програмах політичних партій Першої Чехословацької республіки (1918-1938 рр.). Вінниця, 2020.
22. Перепилиця Г. Генезис конфліктів на посткомуністичному просторі. Київ, 2003. 256 с.
23. Перша світова війна у фокусі історії (дипломатичні та політичні колізії Великої війни). Монографія / Наук. ред. проф. С.С. Троян. Київ, 2016.
24. Перша світова війна і революції: вектори соціокультурних трансформацій : Колективна монографія / Наукова редакція д.і.н., проф. С.С. Трояна. К.: Кондор-Видавництво, 2017. 280 с.
25. Скрипник О. Історія європейської інтеграції. Навч. посібн. Умань, 2019. 370 с.
26. Україна : політична історія ХХ – початку ХХІ століття. Голова редакційної колегії В. Литвин. Київ, 2007. 1026 с.
27. Федонюк С., Лажник В., Моренчук А., Романюк Н. НАТО : історія, діяльність, перспективи. Луцьк, 2008. 258 с.

Інтернет-ресурси

Електронна бібліотека Інституту всесвітньої історії НАН України
[\(https://elibrary.ivinas.gov.ua/\)](https://elibrary.ivinas.gov.ua/)
 Електронна бібліотека Інституту історії НАН України (<https://cutt.ly/rUoDmLQ>).
<https://ukraine-nato.mfa.gov.ua/>
 Євроінтеграційний портал (<https://eu-ua.kmu.gov.ua/>)
 Євроінтеграційний портал країн Європи
<https://www.goethe.de/ins/ua/prj/eur/mit/tsc/ukindex.htm>).
<https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/>.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність логічно обґрунтовувати свою позицію, формувати власну думку та приймати рішення, здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, здатність до пошуку, оброблення та узагальнення інформації з різних джерел.

Дедлайни та перескладання

Терміни здачі проміжних контрольних модулів та підсумковий контроль (екзамен) встановлені згідно Положення про семестровий поточний та

підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (нова редакція) <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>.

Перездача тестових завдань перевірки засвоєння теоретичного матеріалу здійснюється згідно з правилами ННЦНО та Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП <https://ep3.nuwm.edu.ua/25072/>.

У разі незгоди здобувача ВО з результатами оцінювання, відповідно до Порядку звернень здобувачів вищої освіти та інших осіб, які навчаються в НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/15467/>, здобувач подає апеляційну скаргу, після чого скликається апеляційна комісія. Організація всіх видів навчальної діяльності в межах курсу проводиться згідно Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>. У випадках виявлення плагіату при виконанні завдання, здобувач не отримує бали і повинен виконати завдання повторно, згідно Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція) <http://ep3.nuwm.edu.ua/10325/>.

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про неформальну освіту. <http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>.

Також здобувачі вищої освіти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опанувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Організація всіх видів навчальної діяльності в межах курсу проводиться згідно Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>. У випадках виявлення плагіату при виконанні завдання, здобувач не отримує

бали і повинен виконати завдання повторно, згідно Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція) <http://ep3.nuwm.edu.ua/10325/>.

Здобувачі повинні дотримуватися Кодексу честі студентів НУВГП <http://nuwm.edu.ua/struktturnipidroz dili/vyo/dokument>, а викладач Кодексу честі наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників Національного університету водного господарства та природокористування

Більше матеріалів щодо дотримання принципів академічної доброчесності:

сайт Національного агентства забезпечення якості вищої освіти

<https://naqa.gov.ua/>; сторінка НУВГП «Якість освіти»

<http://nuwm.edu.ua/sp>

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. За об'єктивних причин пропуску занять (довідка про хворобу, інша поважна причина) студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4326>

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання відповідно до Положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/6226>

Здобувачі на заняттях можуть використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але винятково з навчальною метою з цієї дисципліни.

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

У НУВГП розроблені процедури для реалізації права здобувачам на академічну мобільність:

- Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету водного господарства та природокористування

<http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/>

- Порядок перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в Національному університеті водного господарства та природокористування

<http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/>.

- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#n8>.

Здобувачі освіти мають доступ до таких міжнародних інформаційних ресурсів:

<https://www.ufu-muenchen.de/uk>

<https://www.fas.harvard.edu/pages/degree-programs-courses>

канд. іст. наук, доцент

Автор
Доцент

Галина КЛИНОВА-ДАЦЮК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №347
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00